Dosarul nr.4-18/2024

H O T Ă R Î R E
asupra cauzei contravenţionale

27 februarie 2024 or. Sângerei

Judecătoria Bălți sediul Sângerei.

Instanța compusă din: Președintele ședinței, judecătorul Malcoci Iurie, grefier Andriuță Felicia, examinând în ședința publică cauza contravențională în privinţa lui Ilico Emilia *****, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în rn. *****, sat. *****, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art.318 alin.(1) Cod contravențional,-

c o n s t a t ă:

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.180-328r/2023 din 29.06.2023 întocmit de către agentul constatator, executor judecătoresc Mușet Marcel, Ilico Emilia este învinuit de faptul că, fiind obligată conform documentului executoriu nr.26-2-6170-0210/2018 din 07.11.2018 emis de către Judecătoria Drochia de a achita în beneficiul SA "Corporația de Finanțare Rurală" datoria în sumă de 68163,58 lei, se eschivează cu rea voință de a executa documentul executoriu și nu îndeplinește cerințele executorului judecătoresc.

La 05.02.2024 procesul contravențional pornit în privinţa lui Ilico Emilia, în baza prevederilor art. 421 alin. (3) din Codul contravențional, a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată.

Agentul constatator, executorul judecătoresc Marcel Mușet și persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Ilico Emilia deși au fost citați în mod legal, nu s-au prezentat la ședința de judecată, nu au adus la cunoștință motivele neprezentării și nici nu au solicitat amânarea ședinței de judecată.

Prin prisma art. 455 Cod Contravențional al RM, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică.

Studiind materialele cauzei în raport cu cadrul legal aplicabil speței, instanţa consideră că procesul contravențional intentat în privința lui Ilico Emilia pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravenţional, urmează a fi încetat, din următoarele considerente.

Conform art. 5 alin. (1) Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională.

Conform art. art. 7 din Cod contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana, care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Conform art. 14 alin. (1), (2), (3) Cod contravențional, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Conform art. 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 375 alin. (3) Cod contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Conform art. 381 Cod contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod. Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui. În conformitate cu prevederile art. 421 din

Codul contravenţional, contravenţiile menţionate la art. 318 şi 319 se constată de executorul judecătoresc, care este în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale doar în circumscripţia camerei teritoriale a executorilor judecătoreşti în care îşi are sediul biroul său, iar procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea Ziliberberg împotriva Moldovei, § 35, din 01 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, din 04 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţionala desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, făptuitorul urmează să-şi probeze nevinovăţia.

La examinarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va ţine cont de rigorile art. 458 din Codul Contravențional al RM, care indică că, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

La caz, instanța de judecată reține că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.180-328r/2023 din 29.06.2023, Ilico Emilia este învinuită de faptul neexecutării documentului executoriu în procedura executării documentului executoriu nr.26-2-6170-0210/2018 din 07.11.2018 emis de către Judecătoria Drochia prin care s-a dispus încasarea de la Ilico Emilia în beneficiul SA "Corporația de Finanțare Rurală" datoria în sumă de 68163,58 lei.

Odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea executării cu succes a documentului dat, fiind expediate scrisori părților în procedura de executare despre acțiunile întreprinse și comunicate drepturile și obligațiile acestora.

Sub aspectul temeiniciei învinuirii aduse lui Ilico Emilia conform procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța reține că, xerocopiile înscrisurilor din procedura de executare, anexate la procesul-verbal cu privire la contravenție nu pot fi considerate ca probe suficiente în susținerea învinuirii de neîndeplinire cu rea voință a documentului executoriu sau neîndeplinire a cerințelor executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare.

În acest sens, executorul judecătoresc, în lipsă de probe şi în mod voalat, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, invocând niște concluzii lipsite de suport, nefiind acumulate probe ce ar confirma vinovăția lui Ilico Emilia, pe când demonstrarea vinovăției unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul întocmit.

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului – verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a

obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui. Fiind întocmit de un agent al statului aflat în exercițiul funcțiunii, procesului verbal de contravenţie trebuie să i se recunoască valoare probatorie sub aspectul constatării stării de fapt.

În acest sens este de remarcat că în jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg se reţine în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu contrare Convenţiei.

Astfel, în Hotărârea pronunţată în cauza Salabiaku contra Franței, Curtea a reținut că prezumțiile sunt permise de Convenție dar nu trebuie sa depășească limitele rezonabile ținând seama de gravitatea mizei și prezervând drepturile apărării.

În această ordine de idei și din interpretarea art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) al Codului contravențional, rezultă că procesul – verbal cu privire la contravenție nr.180-328r/2023 din 29.06.2023, nu face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Reieșind din normele legale sus enunțate, dar şi analizând circumstanțele cauzei contravenționale, instanța de judecată remarcă faptul că agentul constatator, Mușet Marcel, nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de constatare și propunerii de sancționare, mai mult, nu a demonstrat vinovăția lui Ilico Emilia de comiterea contravențiilor imputate.

În sensul art. 318 alin. (1) Cod contravențional, obiectul juridic nemijlocit al contravenției vizate îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu a organelor administrației publice, organelor de drept şi a altor organe de stat, iar obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării sau eschivării de la executare a hotărârii de judecată.

Latura obiectivă a contravenției se realizează prin acțiune sau inacțiune. Acțiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, iar inacțiunea persoanei poate fi exprimată prin ne întreprinderea acțiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătorești, considerând că hotărârea nu este corectă, legală etc.

Latura subiectivă a contravenției imputate se realizează prin intenție directă, astfel ca făptuitorul să conștientizeze că prin acțiunile sau inacțiunile sale nu execută intenționat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanței de judecată şi dorește acest rezultat.

Motivele neexecutării intenționate nu influențează la încadrarea faptei.

Prin prisma stabilirii existenței sau inexistenței laturii subiective a contravenției, instanța de judecată reține că, răspunderea contravențională în temeiul art.318 alin. (1) din Codul contravențional, pentru neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii

instanței de judecată, trebuie să fie condiționată de îndeplinirea anumitor proceduri cu privire la executarea acestei hotărâri.

În aceeaşi ordine de idei, instanţa reţine că potrivit deciziei Curţii Constituţionale privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi din art. 320 alin. (2) din Codul penal (neexecutarea hotărârii instanţei de judecată), care în pct. 28 a menţionat că, practica judiciară demonstrează că, atunci când persoana este învinuită de neexecutarea unei hotărâri judecătoreşti, trebuie probată posibilitatea reală a persoanei de a executa hotărârea în discuţie. Aşadar, pentru ca să poată fi constatată intenţia directă a persoanei privind neexecutarea intenționată a hotărârii instanței de judecată, și respectiv, neîndeplinirea intenționată în acest sens a cerinţelor executorului judecătoresc, prioritar, trebuie să fie constatată posibilitatea reală de a executa aceste cerinţe, şi, pe cale de consecinţă, împotrivirea cu rea-voinţă a persoanei de a purcede la executare.

Potrivit jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

Din materialele cauzei nu se confirmă faptul comiterii de către Ilico Emilia a contravenţiei imputate de executorul judecătoresc Mușet Marcel, astfel de probe nefiind prezentate nici în şedinţa de judecată, fapt ce denotă că, la caz lipsește faptul contravenției.

Conform prevederilor art. 461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată existența unui temei din cele prevăzute la articolul 441, instanța încetează procesul contravențional.

Potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazul în care nu există faptul contravenției.

În aceste circumstanțe, respectând principiul contradictorialității procesului contravențional şi limitele judecării cauzei, cercetând şi apreciind probele prezentate în ședința de judecată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanța de judecată va înceta procesul contravențional intentat în privința lui Ilico Emilia în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr.180-328r/2023 din 29.06.2023 de constatare a faptei contravenționale prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional, din motivul inexistenței faptului contravenției.

În conformitate cu prevederile art. 421, 441, alin. (1) lit. a), 442, 460 - 462 din Codul contravențional, instanța de judecată,-

HOTĂRĂŞTE:

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Ilico Emilia ***** prin procesul – verbal cu privire la contravenție nr.180-328r/2023 din 29.06.2023, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs în Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți sediul Sângerei.

Președintele ședinței, Judecătorul Malcoci Iurie